

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 1. november 2023 blev i sag nr. 100081:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. I klageskema af 5/7 2023 til nævnet har klageren bl.a. anført:

"Jeg har været sygemeldt i 1½ år pga. stress. Ifølge. Min egen læge kan jeg Max. Arbejde 15 timer ugentligt fremadrettet. Det mener PFA ikke er korrekt. Efter et langt arbejdsliv på 40 år er det hårdt at få dette at vide fra PFA.

Jeg anker derfor Deres afgørelse i håb om, at få den omstødt...

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

At De erkender, at jeg ikke kan arbejde mere end 15 timer ugentlig og dermed betale mig 80 % af min tidligere løn indtil, at jeg fylder 67 år."

Selskabet har i brev af 24/7 2023 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Forsikredes ordning blev oprettet den 1. december 2013 gennem ansættelse i [virksomhed].

Det gældende aftalegrundlag er pensionsbevis (Bilag A) og pensionsvilkår (Bilag B), som trådte i kraft den 1. januar 2022 og sendt til forsikrede den 29. januar 2022.

Dækningen omfatter indbetalingssikring og løbende ydelser ved tab af erhvervsevne, såfremt forsikredes helbredsmæssige erhvervsevne nedsættes med mindst 50 procent og forsikredes indtjening

ning nedsættes med mindst 10 procent, jf. pensionsvilkårenes pkt. 5.1.1.1.1. Der er en karenperiode på tre måneder.

Hvad handler tvisten om - parternes overordnede synspunkter

Forsikrede er utilfreds med, at PFA har afvist at yde dækning ved tab af erhvervsevne efter den 31. juli 2023. Selskabet henviser til, at forsikrede ikke har godtgjort, at hans generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen.

Selskabet bemærker, at det er forsikrede, der har bevisbyrden for, at der foreligger et dækningsberettiget erhvervsevnetab.

Sagsfremstilling

Forsikrede er født i Han er uddannet ... og arbejdet i ... branchen i næsten 40 år. På sygdommeldingstidspunktet arbejdede han på fuld tid som ... i ... [virksomhedens navn].

Forsikrede ansøgte den 22. april 2022 om udbetaling ved tab af erhvervsevne (Bilag C). Han oplyste, at hans første sygedag var den 28. januar 2022 som følge af stress/burnout, og at han havde symptomer i form af angst, tankemylder, dårlig søvn, mental udmattelse, kort lunte og tanken om, at han skulle møde på job, fik det til at løbe koldt ned ad hans ryg.

PFA indhentede og modtog i forbindelse med skadesanmeldelsen en række lægelige og kommunale akter.

Af et konsultationsnotat fra forsikredes læge af 2. februar 2022 fremgår følgende (Bilag D, s. 4): *'[...] Arbejder som ... i ... firma. Har 10 medarbejdere som han leder. Der har været mange konflikter mellem medarbejderne og især 2 af dem – de er nu begge sygemeldte [...] Begge medarbejdere sidder med nøglefunktioner, og når de er sygemeldte er der kun ham, til at klare deres funktioner. Andre medarbejdere har sagt op, og det er ikke nemt at skaffe nye med kvalifikationerne i orden. Han oplever ikke, at leddelsen tager hånd om det – de forventer, at han selv kan løse problemerne.*

Han kan ikke holde til det længere. Han klager over: Tankemylder, spekulationer, konstant tanke på arbejde, ingen energi og intet overskud, træthed, påvirket koncentration og hukommelse, manglende overblik, afbrudt søvn, øget irritabilitet og grådlabilitet, trøstespisning, påvirket humør. Ikke suicidal tanker. [...]

Vurd/plan: Har symptomer på alvorlig stresstilstand herunder med flere depressive symptomer. Der vurderes at være behov for en længerevarende sygemelding. Som udgangspunkt forventes sygemelding i omkring 3 mdr, evt med delvis genoptagelse af arbejdet om 1½ til 2 mdr med skånehensyn ift arbejdstid og evt funktioner – derefter gradvis stigende belastning indtil raskmelding. [...]

Forsikredes læge oplyste ved et konsultationsnotat af 10. marts 2022, at forsikrede havde fået det bedre på de fleste parametre, men at symptomerne ikke var forsvundet, og at de forværredes, når han tænkte på arbejdet (Bilag D, s. 4). Forsikredes læge vurderede, at forsikrede på daværende tidspunkt var psykisk skrøbelig og fortsat præget af en betydelig stresstilstand.

[Bynavn] Kommune har ved blanket om anmodning om statusattest til forsikredes læge den 6. maj 2022 blandt andet anført, at forsikredes arbejdsgiver ville kontakte forsikrede, for at drøfte

en plan for en tilbagevenden, idet de gerne ville have forsikrede tilbage (Bilag E, s. 72) De ville ligeledes tilbyde, at forsikrede kunne gå tilbage til tidligere stilling uden ledelsesansvar. Forsikrede var usikker på dette, og han var ikke klar til et fællesmøde med arbejdsgiver.

Det fremgår af statusattest af 11. maj 2022, udarbejdet af forsikredes læge, at tidshorizonten for sygemeldingen var usikker, men at en fortsat sygemelding på yderligere 3-4 måneder herunder deltidssygemelding, var et realistisk bud (Bilag E, s. 70). Det var imidlertid ikke givet, at han ville kunne vende tilbage til sin arbejdsplads. Lægen anførte i attesten, at et møde med arbejdspladsen omkring arbejdsfremtid og plan for skånehensyn/ændrede arbejdsfunktioner kunne anbefales, så snart forsikrede var klar til det. Lægen oplyste, at forsikredes skånehensyn var nedsat arbejdstid og fritagelse/minimering af stressende arbejdsfunktioner.

Ved blanket om anmodning om statusattest fra forsikredes læge den 28. august 2022 oplyste kommunen, at forsikredes arbejdsgiver havde oplyst, at de havde ansat en anden leder i forsikredes stilling, og at forsikrede derfor ikke skulle tilbage til sin stilling (Bilag E, s. 67). Arbejdsgiver havde fortsat et ønske om at få forsikrede tilbage og støttede op om delvis opstart/gradvis tilbagevenden. Videre oplyste kommunen, at forsikrede deltog i coachforløb, og at han sov bedre.

Ved statusattest af 6. september 2022 fra forsikredes læge fremgår det, at forsikrede senest var blevet set af lægen den 17. august 2022 vedrørende stresstilstanden, og at symptomerne på daværende tidspunkt stort set var uændrede i forhold til tidligere beskrevne symptomer (Bilag E, s. 65). Forsikrede havde givet udtryk for, at han havde svært ved at se sig selv vende tilbage til samme jobfunktioner som tidligere eller andre funktioner i samme afdeling (...). Han var dog ikke afvisende over for et job i en anden afdeling. Lægen forventede, at forsikrede kunne raskmeldes i løbet af 3-4 måneder og dermed være fuldt arbejdsdygtig.

Den 16. november 2022 deltog forsikrede til en screeningssamtale ved speciallæge i psykiatri, som kommunen havde henvist forsikrede til (Bilag E, s. 41). Psykiateren anførte blandt andet følgende i den psykiatriske screening: *'[...] AKTUELT PSYKISK: [Klageren] fortæller, at han humørmæssigt har det rimeligt. Han har ikke svære humørudbrud, grådanfald eller selvmordstanker. Han går dog og bruger meget tid på at overveje sin fremtid, og han har en stor ærgrelse over, at det har måttet ende med en sygemelding. Energiniveauet er acceptabelt, og han kan godt klare dagligdagsopgaver. Søvn er god, og han sover nu betydeligt bedre, end han gjorde op til sygemeldingen. I starten af sygemeldingen havde han et stort behov for ro for at 'passe på sig selv', så hustruen hjalp også med kommunikation med bl.a. arbejdspladsen. Koncentrationsevnen og hukommelsen er ikke så god som tidligere. Han kan godt rammes af tankemylder, som gør at han har svært ved at samle sig om opgaver. Appetitten er fin. [Klageren] afkræfter symptomer på angst, psykose og tidligere hypomani. [...]*

MEDICIN

Får medicin mod stofskiftesygdom. Ellers ingenting.

[...]

KONKLUSION

[...]

Egen læge har beskrevet tilstanden som en belastnings-/stressreaktion. Undertegnede mistænker (ligesom egen læge) også en belastningsreaktion. Der er ikke umiddelbart mistanke om depression. Det er undertegnede forventning, at [klageren] gradvist vil komme sig i løbet af sygemeldingen, og at der er allerede indtrådt betydelig bedring. [Klageren] fremtræder velreflekteret, og han

har gode sunde overvejelser omkring årsager til sygemeldingen. Undertegnede har ikke forslag til behandlingstiltag, som ville kunne bedre tilstanden. Når [klageren] på et tidspunkt er klar til beskæftigelse, anbefales reduceret timetal, samt at [klageren] kun varetager opgaver uden større krav til hukommelse og koncentration og uden skarpe deadlines. [...]”

I december 2022 opstartede forsikrede i et coachforløb hos en erhvervspsykolog via PFA, og derfor ophørte forsikredes coachforløb gennem kommunen (Bilag E, s. 35).

Det fremgår af et kommunalt opfølgingsnotat af 12. december 2022, at coachen mente, at der var tale om, at forsikrede havde haft et mindre traume tidligere baseret på, at han havde haft ting omkring arbejdspladsen som hele tiden poppede op (Bilag E, s. 36). Coachen mente, at forsikrede ikke kunne komme på fuld tid i lang tid. Forsikrede oplyste selv, at han ikke var klar til noget.

Ved journalnotat af 2. januar 2023 anførte forsikredes læge, at forsikrede havde været sygemeldt i næsten 1 år på grund af belastnings-/stressreaktion, og at symptomerne i forløbet havde været klart aftagende (Bilag D, s. 6). Videre fremgår det af notatet, at forsikrede fortsat var psykisk sårbar, og fik det skidt ved tanken om sin arbejdsplads og de belastninger, som han havde været udsat for. Han var fortsat uafklaret i forhold til, om han skulle vende tilbage til arbejdspladsen. Endvidere fremgår det, at forsikrede var opstartet i samtaleforløb med stresscoach gennem PFA med forventet afslutning i første halvdel af februar måned, og at han var positiv stemt over for samtalerne. Der var ikke planlagt yderligere udredning eller behandling.

Forsikredes læge vurderede desuden, at forsikrede ikke ville kunne vende tilbage til arbejdspladsen uden risiko for at få det værre, og at forsikrede kunne opstarte i praktikforløb med skånehensyn i form af reduceret arbejdstid og varetagelse af arbejdsopgaver uden større krav til hukommelse, koncentration og skarpe deadlines. Lægen oplyste desuden, at det var tvivlsomt om forsikrede ville blive i stand til at varetage et fuldtidsarbejde, trods klar bedring i perioden.

Forsikredes læge oplyste ved specifik helbredsattest af 2. januar 2023, at forsikrede sandsynligvis havde behov for permanente skånehensyn, men at dette måtte afklares gennem praktikforløb mv. (Bilag E, s. 27).

Det fremgår af kommunalt notat af 13. marts 2023, at forsikredes arbejdsgiver var blevet spurgt om jobcenteret måtte påbegynde en afklarende praktik i anden virksomhed, hvilket arbejdsgiver gav grønt lys til (Bilag E, s. 21). Arbejdsgiver oplyste, at de gerne ville have beholdt forsikrede og havde tilbudt ham andre stillinger i virksomheden, men at forsikrede ikke havde været klar til det. Han blev derfor opsagt.

Ved konsultationsnotat af 15. marts 2023 fra forsikredes læge fremgår det, at forsikrede var blevet opsagt fra sit arbejde med fratrædelse den 31. juli 2023, og at han ikke var blevet fritstillet (Bilag D, s. 6). Endvidere fremgår det, at forsikrede oplevede det som en lettelse, at han var kommet tættere på en afklaring. Lægen oplyste videre, at forsikrede generelt havde det bedre end ved starten af sygemeldingen, men at symptomerne nemt blussede op ved belastninger. Lægen vurderede, at der var tale om et varigt nedsat funktionsniveau begrundet i kronisk stresstilstand. Forsikrede oplyste lægen, at han ville kontakte PFA for at høre til sin forsikring ved nedsat erhvervs-evne, som muligvis ville kunne dække forsikredes nuværende løn op til 80 procent frem til pension.

Ved kommunal opfølgningssamtale af 24. marts 2023 har sagsbehandler noteret følgende (Bilag E, s. 16): *'Du fortæller at tanken er tømt, du er ikke klar til at påbegynde noget praktik nu. Du fortæller at du er ved at undersøge med PFA ordning og afventer flere informationer. Du fortæller at de vil give 80% af din løn ind til pensionsalderen. Du forventer at det er afgjort inden 4-6 uger og du vil ringe herind når der er nyt i sagen.'*

Den 9. maj 2023 traf PFA afgørelse om at stoppe udbetaling af løbende erhvervsevnetabsydelse og indbetaling til forsikredes ordning den 31. juli 2023 (Bilag F). PFA vurderede, at der ikke forelå lægelig dokumentation for, at forsikrede ikke ville kunne varetage et arbejde på mindst halv tid inden for det bredere arbejdsmarked med de rette skånehensyn.

Den 15. maj 2023 klagede forsikrede over selskabets afgørelse om udbetalingsstop (Bilag G).

Selskabets klageansvarlige foretog herefter en revurdering i sagen, og meddelte forsikrede den 23. juni 2023, at afgørelsen om at stoppe udbetalingen til forsikrede blev opretholdt, idet der ikke forelå dokumentation for, at forsikredes generelle erhvervsevne var nedsat med mindst halvdelen (Bilag H).

Sagen er herefter blevet indbragt for Ankenævnet for Forsikring.

Begrundelse for PFA's afgørelse

PFA anerkender, at forsikredes erhvervsevne er nedsat i et vist omfang i eget erhverv, som følge af hans helbredsmæssige tilstand. Selskabet har derfor i overensstemmelse med forsikringsvilkårene udbetalt midlertidige forsikringsydelse til forsikredes arbejdsgiver i perioden fra den 1. maj 2022 til den 31. juli 2023.

Det er imidlertid PFA's vurdering, at forsikrede ikke har godtgjort, at hans generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen, hvorfor selskabet stopper udbetalingen ved tab af erhvervsevne og indbetalingssikring den 31. juli 2023.

Det er selskabets opfattelse, at selskabet senest på dette tidspunkt er berettiget til at overgå til en vurdering af forsikredes generelle erhvervsevne, idet der på dette tidspunkt er forløbet halvandet år fra forsikrede blev sygemeldt med stress. Herudover er der ikke behov for yderligere helbredsmæssig udredning eller behandlingsmæssige tiltag. Det står samtidig klart, at forsikrede ikke ville kunne genoptage sit arbejde på den hidtidige arbejdsplads på mere end halv tid.

Selskabet har i sin vurdering af forsikredes generelle erhvervsevne blandt andet lagt vægt på, at forsikredes belastnings-/stressreaktion hovedsageligt er blevet udløst af arbejdsforholdene i hans hidtidige erhverv, og at han gennem det seneste halvandet år ikke har været i arbejde på hans hidtidige arbejdsplads, der har forårsaget generne.

Selskabet har ligeledes lagt vægt på, at der siden sygemeldingen er indtrådt en betydelig bedring af forsikredes helbredsmæssige tilstand, hvoraf hans humør, energiniveau og søvn er bedret, ligesom appetitten ligeledes har normaliseret sig. Herudover foreligger der flere vurderinger fra forsikrede læge, om at han ville kunne genoptage sit hidtidige erhverv og raskmeldes.

Selskabet har endvidere lagt vægt på, at der ikke har været tale om et behandlingskrævende forløb. Forsikrede har ikke haft behov for nogen form for medicinsk behandling, men derimod ude-

lukkende coachsamtaler og kompetenceafklarende samtaler i kommunen. Forsikrede har i forløbet ikke vist tegn på svær psykopatologi, og der er heller ikke beskrevet nogen svære psykiske lidelser i de lægelige akter, der – efter PFA's opfattelse – skulle forhindre forsikrede i at kunne arbejde på mindst halv tid i et generelt erhverv.

Selskabet har tillige lagt til grund, at forsikrede siden sygemeldingen ikke er blevet arbejdsprøvet. Det er således ikke undersøgt, i hvilket omfang forsikrede vil være i stand til at arbejde inden for det bredere arbejdsmarked på mindst halv tid. Dette under iagttagelse af relevante skånehensyn i form af nedsat arbejdstid og mindre stressende arbejdsfunktioner uden større krav og skarpe deadlines. Selskabet skal hertil bemærke, at der ikke har været noget helbredsmæssigt til hinder for, at forsikrede blev jobafprøvet i sygemeldingsperioden, idet forsikredes læge i januar 2023 vurderede, at forsikrede kunne opstarte i praktikforløb med skånehensyn.

Selskabet gør opmærksom på, at det afgørende for vurdering ikke nødvendigvis er, hvad forsikrede gør, men hvad forsikrede ud fra de helbredsmæssige oplysninger burde kunne. PFA vurderer på baggrund af ovenstående ikke, at det er dokumenteret, at forsikredes erhvervsmæssige og uddannelsesmæssige kompetencer ikke kan anvendes i et omfang af mere end halvdelen af normal fuldtidsbeskæftigelse.

Konklusion

PFA fastholder, at selskabet har været berettiget til at give afslag på dækning af ydelser ved tab af erhvervsevne og indbetalingssikring efter den 31. juli 2023, idet der ikke foreligger dokumentation for et erstatningsberettiget erhvervsevnetab på mindst 50 procent eller derover i et generelt erhverv.

Om forsikredes ordning

Selskabet har gjort forsikrede opmærksom på, at han skal kontakte selskabet senest den 31. oktober 2023, hvis han ønsker at videreføre sin ordning privat. Hvis selskabet ikke høre fra forsikrede inden den nævnte dato, bliver hans ordning ændret til en indbetalingsfri ordning, som vil bestå af hans opsparing og en obligatorisk livsforsikring på 10.000 kr. Dette er meddelt forsikrede ved breve af henholdsvis den 9. maj 2023 (Bilag F) og 23. juni 2023 (Bilag H)."

Klageren har i brev af 26/7 2023+ til nævnet bl.a. anført:

"PFA Pension kommer med intet nyt - De vurderer fortsat at jeg ikke mere har nedsat min erhvervsevne med min. 50 % - dette er helt klart en forkert vurdering. Min egen læges vurdering, at jeg max. kan arbejde 15 timer i ugen, tæller ikke hos PFA Pension hvilket jeg finder forkasteligt. ...

Jeg accepterer naturligvis ikke Deres svar eller mangel på samme. Jeg håber virkelig, at I kan få beslutningen omstemt."

Klageren har i brev af 8/8 2023 bl.a. anført:

"Jeg har uploaded et nyt dokument fra min egen lægen som vedr. sagen mod PFA. Her står der tydelig, at jeg max. kan arbejde 15 timer i ugen og ikke en time mere."

Selskabet har i brev af 16/8 2023 til nævnet bl.a. anført:

Ankenævnet for Forsikring

7.

100081

"PFA har noteret sig forsikredes bemærkninger og gennemgået notatet fra forsikredes læge. Selskabets fastholder det tidligere anførte i svarbrevet af 24. juli 2023 til ankenævnet og har følgende kommentarer til det fremsendte.

Forsikredes læge har i det vedlagte notat anført, at forsikrede har behov for varige skånehensyn i forhold til reduceret timeantal til maksimalt 15 timer om ugen, samt varetagelse af arbejdsopgaver, der ikke stiller større krav til hukommelse, koncentration og skarpe deadlines.

Det er imidlertid PFA's opfattelse, at det ikke er yderligere dokumenteret, hvad årsagen er til at forsikrede maksimalt alene kan arbejde 15 timer om ugen. Selskabet skal hertil bemærke, at forsikrede ikke er blevet arbejdsprøvet – på trods af at der ikke har været noget lægeligt til hinder herfor – og at det derfor er uafklaret, hvad forsikrede reelt er i stand til at klare under iagttagelse af relevante skånehensyn.

PFA finder anledning til at gentage, at det er forsikrede, der har bevisbyrden for, at han opfylder betingelserne for udbetaling af løbende ydelser og indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne. Det er fortsat PFA's opfattelse, at forsikrede ikke har løftet denne bevisbyrde, og dermed ikke godtgjort, at hans generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen fra den 1. august 2023."

Til dette har klageren fremsendt brev af 16/8 2023, hvori det bl.a. er anført:

"Det er en uhyrlig og grov påstand fra PFA's side. (Det er imidlertid PFA's opfattelse, at det ikke er yderligere dokumenteret, hvad årsagen er til at forsikrede maksimalt alene kan arbejde 15 timer om ugen.) Hvis PFA ikke kan forstå, at jeg efter 40 år indenfor en af de hårdeste mentale brancher på arbejdsmarkedet har fået en Burn Out, så er De ikke til at hjælpe. Hvis det ikke er bevisbyrde nok, forstår jeg intet mere. At PFA ikke engang er villig til at kontakte min egen læge som han i skrivelsen nævner at De gerne må gøre er efter min opfattelse groft. Alle udsagn fra PFA er kun formodninger således at De slipper for at betale det hvad jeg har krav på. Jeg håber virkelig at nævnet kan få overbevist at PFA ikke har ret.

Desuden er jeg i gang med ... Kommune at finde en praktikplads på max. 15 timer, så man kan finde ud af, hvad jeg kan klare."

Hertil har klageren i brev af 24/8 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg har netop fået besked fra min tidligere arbejdsgiver, at PFA påstår at jeg har nægtet at gå i arbejdsprøvning, samt at mit helbred er i bedring. Dette skulle være grunden til afvisningen af betaling til mig. Dette er ikke korrekt. Jeg har aldrig nægtet dette. Jobcenter ... er først nu i gang med at sende mig i arbejdsprøvning. Den 10.08.2023 har jeg været til informationsmøde hos Dem omkring dette. I næste uge afklares hvor/hvornår dette skal starte. Jeg synes det er uhyrligt hvordan PFA fordrejer sandheden. Det er klart at [klageren] har fået det bedre grundet ingen daglige arbejdsmæssige stresssituationer. Det er ikke ensbetydende med at han er rask. Dette til jeres information."

Heroverfor har selskabet i brev af 29/8 2023 til nævnet bl.a. anført:

Ankenævnet for Forsikring

8.

100081

"PFA har noteret sig forsikredes bemærkninger og er ikke enig med forsikrede i, at selskabet har afvist at udbetale forsikrede tab af erhvervsevne og yde indbetalingssikring efter den 31. juli 2023, som følge af, at forsikrede har nægtet at indgå i en arbejdsprøvning.

Selskabet skal i den forbindelse henvise til svarbrevet af 24. juli 2023, hvor selskabet har anført, hvilke omstændigheder, der er blevet lagt til grund for PFA's afgørelse om at stoppe udbetalingen af løbende erhvervsevnetabsydelse og indbetaling til forsikredes ordning den 31. juli 2023."

Af anmeldelse af 22/4 2022 fremgår bl.a.:

"Hvornår var din første sygedag? 28.01.2022

Hvilken sygdom er hovedårsagen til din sygemelding (din nedsatte erhvervsevne)? Stress primær og sekundær (årsag) diagnose

Hvis din sygdom ikke fremgår på oversigten ovenfor, bedes du anføre den her. Burn out

Hvornår fik du første gang symptomer på din sygdom? 03.05.2021

...

Beskriv kort dine nuværende symptomer og hvordan de påvirker din funktion i hverdagen. Angst - tankemylder - dårlig søvn - mental udmattelse - kort lunte - blot tanken om, at skulle møde på job får det til at løbe koldt ned af ryggen."

Af klagerens lægejournal fremgår bl.a.:

"02.02.22 P29 Stress, ikke klassificeret andetsteds

Samtale: Gennem omkring et års tid tiltagende stresssymptomer, men især over 5-6 uger. Arbejder som ... i ... firma. Har 10 medarbejdere som han leder. Der har været mange konflikter mellem medarbejderne og især 2 af dem - de er nu begge sygemeldte, og den ene fik forudgående en advarsel. Begge medarbejdere sidder med nøglefunktioner, og når de er sygemeldte er der kun ham, til at klare deres funktioner. Andre medarbejdere har sagt op, og det er ikke nemt at skaffe nye med kvalifikationer i orden. Han oplever ikke, at leddelsen tager hånd om det - de forventer, at han selv kan løse problemerne.

Han kan ikke holde til det længere. Han klager over: Tankemylder, spekulationer, konstant tanke på arbejde, ingen energi og intet overskud, træthed, påvirket koncentration og hukommelse, manglende overblik, afbrudt søvn, øget irritabilitet og grådlabilitet, trøstespisning, påvirket humør. Ikke suicidal tanker.

Har sygemeldt sig fra den 28/1.

...

Vurd/plan: Har symptomer på alvorlig stresstilstand herunder med flere depressive symptomer. Der vurderes at være behov for en længerevarende sygemelding. Som udgangspunkt forventes sygemelding i omkring 3 mdr, evt med delvis genoptagelse af arbejdet om 1½ til 2 mdr med skånehensyn ift arbejdstid og evt funktioner - derefter gradvis stigende belastning indtil raskmelding.

...

17.08.22 P29 Stress, ikke klassificeret andetsteds

Samtale: Symptomerne er status quo, og der er fortsat ingen afklaring ift arbejdsmæssig fremtid. Skal have møde med sagsbehandler i næste uge og et fælles møde primo sept med deltagelse af både sagsbehandler og firmaets HR-chef.

Han kan ikke se sig selv vende tilbage til samme jobfunktioner som sidst eller andre funktioner i samme afdeling ... Er ikke helt afvisende overfor et job i en anden afdeling. Er uddannet ... og er afhængig af en god indtægt.

...

Plan: Må afvente udfaldet af de kommende møder. Hvis han tilbydes et job i en anden afdeling, vil forventningen være, at han vil skulle starte langsomt op og derefter øge arbejdstiden over 3 mdr. Hvis han bliver afskediget, har han 6 mdr's opsigelse. I så fald må han forsøge at forhandle sig til en fritstilling.

...

02.01.23 P29 Stress, ikke klassificeret andetsteds

[Klageren] har været sygemeldt i snart 1 år pga. af en belastnings-/stressreaktion. Der har i forløbet været klart aftagende symptomer. Han er dog fortsat psykisk sårbar, og får det skidt blot ved tanken om sin arbejdsplads og de belastninger, han har været udsat for. Han selv er fortsat uafklaret i forhold til, om han skal vende tilbage til arbejdspladsen. Min vurdering er umiddelbart, at han næppe vil blive i stand til dette uden risiko for at få det værre.

Han er opstartet i samtaleforløb med stresscoach gennem PFA (via Skype). Der er planlagt i alt 7 samtaler med 1-2 ugers interval, hvoraf de første 2 samtaler er afholdt. Samtalerne forventes afsluttet i første halvdel af februar. Han er positivt stemt overfor samtalerne. Der er ikke planlagt yderligere udredning eller behandling.

Han vurderes, at kunne opstarte praktikforløb med skånehensyn i forhold til reduceret timetal samt varetagelse af arbejdsopgaver uden større krav til hukommelse, koncentration og skarpe deadlines.

Trods klar bedring i perioden, er det, begrundet i det langvarige sygdomsforløb og fortsatte symptomer, tvivlsomt om han vil blive i stand til igen at varetage et fuldtidsarbejde. Der er således risiko for, at ovennævnte skånehensyn er permanente.

...

15.03.23 P29 Stress, ikke klassificeret andetsteds

Samtale: Er blevet opsagt fra sit arbejde fra 31/7. Er ikke blevet fritstillet. Oplever det som en lettelse, at han er kommet nærmere end afklaring.

Arbejdet er ikke genoptaget, og som attesteret sidst er forventningen heller ikke, at han vil kunne dette. Har det generelt klart bedre end ved starten af sygemeldingen, men symptomerne blusser nemt op ved belastninger. Der vurderes at være varigt nedsat funktionsniveau begrundet i kronisk stresstilstand (se seneste attest).

Plan: Han er medlem af A-kasse men ikke fagforening. Han vil forsøge om han kan få en fritstilling forhandlet hjem. Vil kontakte PFA og høre til sin forsikring ift. Nedsat arbejdsevne. De vil muligvis kunne dække hans nuværende løn op til 80% frem til pension. "

" [Klageren] har været sygemeldt i snart 1½ år med symptomer på kronisk stresstilstand.

Der har været bedring i forløbet, men seneste ½ år har hans tilstand været stationær.

Han er vedvarende psykisk skrøbelig, og oplever ved belastninger, at det udløser tankemylder, spekulationer, mangel på energi og intet overskud, træthed, påvirket koncentration og hukommelse, manglende overblik, afbrudt søvn, irritabilitet og grådlabilitet, påvirket humør.

Han har været i samtaleforløb med stresscoach gennem PFA. Han vurderes ikke depressiv og psykofarmaka vurderes ikke relevant.

Hans kroniske stresstilstand og deraf følgende nedsatte funktionsniveau vurderes stationær og uden udsigt til bedring.

Der vil være behov for varige skånehensyn i forhold til reduceret timetal (vurderes til max 15 timer/ uge) samt varetagelse af arbejdsopgaver, der ikke stiller større krav til hukommelse, koncentration og skarpe deadlines. "

Af besked fra klagerens læge fremgår bl.a.:

"Den generelle helbredsattest fra 14/6/23 var til kommunen og ikke forsikringsselskabet – og jeg tænker, at kommunen fint forstår, hvordan følgende formulering skal forstås: 'Der vil være behov for varige skånehensyn i forhold til reduceret timetal (vurderes til max 15 timer/uge) samt varetagelse af arbejdsopgaver, der ikke stiller større krav til hukommelse, koncentration og skarpe deadlines.'

Det betyder, at du max vurderes at kunne arbejde 15 timer/uge.

Jeg kan ikke ændre i tidligere attestformulering. Du kan sende aktuelle mailbesvarelse videre til dit forsikringsselskab, og de vil også (mod betaling) kunne anmode om en attest fra lægehuset, hvis de ønsker det. "

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"5. Særlige pensionsvilkår for PFA Erhvervsevne

5.1. Løbende udbetaling af erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring

PFA Pension udbetaler løbende erhvervsevneforsikring og yder indbetalingssikring, hvis den forsikrede uafbrudt i mindst 3 måneder (karensperioden) har nedsat erhvervsevne i dækningsberettiget grad som følge af sygdom eller ulykkestilfælde.

For forsikrede, der ikke er selvstændige erhvervsdrivende, gælder det dog, at PFA Pension yder indbetalingssikring selvom den forsikredes erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettiget grad, såfremt den forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering (Helbredsmæssig erhvervsevne) uafbrudt i mindst 3 måneder (karensperioden) er nedsat med mindst 50 procent.

5.1.1. Definition af erhvervsevnenedsættelsen

5.1.1.1. Nedsættelse i dækningsberettiget grad

5.1.1.1.1. Generelt om nedsættelse

Erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis PFA Pension vurderer, at den forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering (herefter betegnet 'Helbredsmæssig erhvervsevne') er nedsat med mindst 50 procent, og at den forsikredes indtjening (herefter også betegnet 'Økonomisk erhvervsevne') er nedsat med mindst 10 procent.

5.1.1.1.2. Den Helbredsmæssige erhvervsevne

Den Helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst 50 procent, når den forsikrede – efter PFA Pensions skøn – ikke længere er i stand til at arbejde mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Den Helbredsmæssige erhvervsevne vurderes i forhold til ethvert erhverv. Indtil den Helbredsmæssige erhvervsevne er stationær, kan PFA Pension dog vurdere den i forhold til det erhverv, som den forsikrede hidtil har arbejdet inden for.

5.1.1.1.3. Den Økonomiske erhvervsevne

Nedgangen i den Økonomiske erhvervsevne (indtjeningsnedsættelsen) beregnes som forskellen mellem den forsikredes hidtidige dækningsgivende løn ekskl. obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag, og den forsikredes resterende Økonomiske erhvervsevne. Ved den resterende Økonomiske erhvervsevne forstås den forsikredes faktiske indtjening på anmeldelsestidspunktet, inklusive eventuelle sociale og andre offentlige indtægtskompenserende ydelser og tilskud, samt udbetalinger fra andre forsikringer som følge af eksempelvis arbejdsskade eller nedsat erhvervsevne, men ekskl. eventuelle obligatoriske pensionsbidrag, og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag. "

Nævnet udtaler:

Klageren – som er født i 1960'erne – blev sygemeldt den 28/1 2022 på grund af stress/burnout. Han havde symptomer i form af blandt andet angst, tankemylder, dårlig søvn, mental udmattelse og kort lunte. Klageren blev opsagt pr. 31/7 2023.

Selskabet har ydet midlertidig dækning til klagerens arbejdsgiver fra 1/5 2022 til 31/7 2023, hvor selskabet overgik til en vurdering af klagerens generelle helbredsmæssige erhvervsevne, som selskabet har vurderet ikke er dokumenteret nedsat med mindst halvdelen. Selskabet har anført, at klagerens gener hovedsageligt er udløst af forholdene hos den tidligere arbejdsgiver, og at der er indtrådt en betydelig bedring af klagerens tilstand efter, at han ikke har arbejdet på arbejdspladsen i halvandet år. Selskabet har anført, at klageren ikke har haft behov for nogen

form for medicinsk behandling, men udelukkende coachsamtaler og kompetenceafklarende samtaler i kommunen. Selskabet har anført, at klageren ikke er blevet arbejdsprøvet.

Klageren har anført, at han som følge af at have arbejdet 40 år i en af de mentalt hårdeste brancher fik en burnout. Klageren har anført, at hans læge har vurderet, at han maksimalt kan arbejde 15 timer om ugen.

Af klagerens lægejournal fremgår det, at klageren "Har 10 medarbejdere som han leder. Der har været mange konflikter mellem medarbejderne og især 2 af dem - de er nu begge sygemeldte, og den ene fik forudgående en advarsel. Begge medarbejdere sidder med nøglefunktioner, og når de er sygemeldte er der kun ham, til at klare deres funktioner. ... Han kan ikke holde til det længere. Han klager over: Tankemylder, spekulationer, konstant tanke på arbejde, ingen energi og intet overskud, træthed, påvirket koncentration og hukommelse, manglende overblik, afbrudt søvn, øget irritabilitet og grådlabilitet, trøstespisning, påvirket humør. Ikke suicidal tanker. ... 02.01.23: [Klageren] har været sygemeldt i snart 1 år pga. af en belastnings-/stressreaktion. Der har i forløbet været klart aftagende symptomer. Han er dog fortsat psykisk sårbar, og får det skidt blot ved tanken om sin arbejdsplads og de belastninger, han har været udsat for. ... Han vurderes, at kunne opstarte praktikforløb med skånehensyn i forhold til reduceret timetal samt varetagelse af arbejdsopgaver uden større krav til hukommelse, koncentration og skarpe deadlines. Trods klar bedring i perioden, er det, begrundet i det langvarige sygdomsforløb og fortsatte symptomer, tvivlsomt om han vil blive i stand til igen at varetage et fuldtidsarbejde. Der er således risiko for, at ovennævnte skånehensyn er permanente. ... 15.03.23: Er blevet opsagt fra sit arbejde fra 31/7. Er ikke blevet fritstillet. Oplever det som en lettelse, at han er kommet nærmere end afklaring. ... Har det generelt klart bedre end ved starten af sygemeldingen, men symptomerne blusser nemt op ved belastninger. Der vurderes at være varigt nedsat funktionsniveau begrundet i kronisk stresstilstand".

Af generel helbredsattest af 14/6 2023 fra egen læge fremgår det, at klageren "har været sygemeldt i snart 1½ år med symptomer på kronisk stresstilstand. Der har været bedring i forlø-

Ankenævnet for Forsikring

13.

100081

bet, men seneste ½ år har hans tilstand været stationær. Han er vedvarende psykisk skrøbelig, og oplever ved belastninger, at det udløser tankemylder, spekulationer, mangel på energi og intet overskud, træthed, påvirket koncentration og hukommelse, manglende overblik, afbrudt søvn, irritabilitet og grådlabilitet, påvirket humør. Han har været i samtaleforløb med stress-coach gennem PFA. Han vurderes ikke depressiv og psykofarmaka vurderes ikke relevant. Hans kroniske stresstilstand og deraf følgende nedsatte funktionsniveau vurderes stationær og uden udsigt til bedring. Der vil være behov for varige skånehensyn i forhold til reduceret timetal (vurderes til max 15 timer/uge) samt varetagelse af arbejdsopgaver, der ikke stiller større krav til hukommelse, koncentration og skarpe deadlines".

Af besked fra klagerens læge fremgår det, at "Den generelle helbredsattest fra 14/6/23 var til kommunen og ikke forsikringsselskabet - og jeg tænker, at kommunen fint forstår, hvordan følgende formulering skal forstås: 'Der vil være behov for varige skånehensyn i forhold til reduceret timetal (vurderes til max 15 timer/uge) samt varetagelse af arbejdsopgaver, der ikke stiller større krav til hukommelse, koncentration og skarpe deadlines.' Det betyder, at du max vurderes at kunne arbejde 15 timer/uge. Jeg kan ikke ændre i tidligere attestformulering. Du kan sende aktuelle mailbesvarelse videre til dit forsikringsselskab, og de vil også (mod betaling) kunne anmode om en attest fra lægehuset, hvis de ønsker det".

Det fremgår af forsikringsbetingelserne, at erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettigende grad, når klagerens evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering er nedsat med mindst 50 %, og klagerens indtjening er nedsat med mindst 10 %. Det er anført, at den helbredsmæssige erhvervsevne vurderes i forhold til ethvert erhverv, men at denne, indtil den helbredsmæssige erhvervsevne er stationær, kan vurderes i forhold til klagerens hidtidige arbejde.

Nævnet finder, at selskabet har kunnet overgå til en vurdering af klagerens generelle helbredsmæssige erhvervsevne pr. 1/8 2023, idet klagerens tilstand har stabiliseret sig i en sådan

grad, at der kan foretages en vurdering af, om klageren har et længerevarende erhvervsevnetab.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at dette var omkring halvandet år efter, at klageren var blevet sygemeldt med stress/burnout, og at egen læge den 14/6 2023 vurderede, at tilstanden var stationær.

Efter almindelige forsikringsretlige principper er det den, der rejser et krav, der skal bevise rigtigheden heraf. Det er derfor klageren, der skal bevise, at hans erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at hans generelle helbredsmaessige erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad, og at han med de rette skånehensyn ikke vil være i stand til at arbejde mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på de lægelige oplysninger, hvor der primært beskrives gener i form af psykisk skrøbelighed, tankemylder, manglende energi og overskud, påvirket koncentration og hukommelse, manglende overblik, afbrudt søvn, irritabilitet og grådlibilitet og påvirket humør. Nævnet bemærker, at disse gener ikke er uforenelige med varetagelsen af et relevant erhverv på det brede arbejdsmarked på 50 %, hvis der tages behørigt hensyn til skånebehov for fx reduceret arbejdstid og arbejdsopgaver, der ikke stiller store krav til hukommelse, koncentration eller har skarpe deadlines.

Nævnet har tillige lagt vægt på, at klagerens gener i høj grad synes at forbundet med hans seneste job, og at det ikke kan lægges til grund, at han vil opleve tilsvarende forhold/belastning i et andet job. Nævnet bemærker, at klagerens egen læge har anført, at klagerens symptomer under sygemeldingen har "været klart aftagende", og at der har været en "klar bedring i perioden". Nævnet bemærker videre, at der ikke foreligger oplysninger om, at klageren har fysiske begrænsninger i forhold til arbejdsmarkedet.

Ankenævnet *for* Forsikring

15.

100081

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Jens Kruse Mikkelsen
formand